

ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠯᠤᠰ

成吉思汗中外画集

布赫 著

A COLLECTION OF PAINTINGS OF
CHINGGIS KHAAN FROM BOTH CHINA AND ABROAD

Чингис хааны дундад гадаад
дахь хөрөг зургийн эмхтгэл

阿勒得尔图 主编

内蒙古教育出版社

图书在版编目(CIP)数据

成吉思汗中外画集：英汉蒙对照/阿勒得尔图主编. -呼和浩特：内蒙古教育出版社，2007.7

ISBN 978-7-5311-6609-2

I. 成... II. 阿... III. 成吉思汗(1162~1227)-画册
IV. K827=47

中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第099705号

成吉思汗中外画集

阿勒得尔图 主编

出版·发行/内蒙古教育出版社

承制/深圳 yachen 雅臣智业

开本/889×1192 1/12

印张/5.5

版本/2007年7月第1版 2007年7月第1次印刷

印数/1-10000册

社址/呼和浩特市新华东街维力斯大厦9层

电话/(0471)6608068 邮编/010010

出版声明/版权所有 侵权必究

书号/ISBN 978-7-5311-6609-2

定价/199.00元

ᠠᠨᠢᠭᠢᠰᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠤᠯᠤᠰ

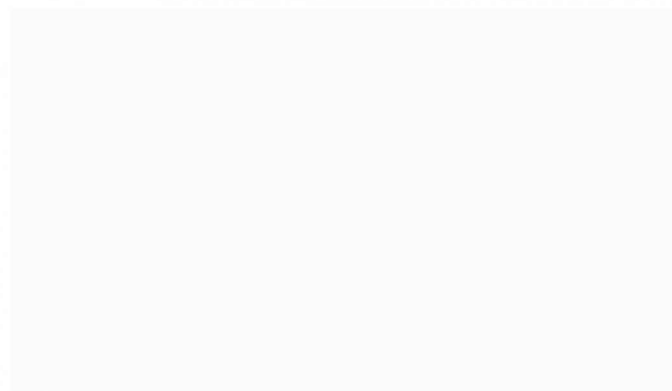
成吉思汗中外画集

布赫 著

A Collection of Paintings of
Chinggis Khaan from Both China and Abroad

Чингис хааны дундад гадаад
дахь хөрөг зургийн эмхтгэл

阿勒得尔图 主编

内蒙古教育出版社

2006年春末，中国作家协会会员、中国摄影家协会会员、中国民族报内蒙古记者站站长阿勒得尔图（陈鹤龄）同志来我办公室，向我汇报工作时很兴奋地谈及他要编辑一部《成吉思汗中外画集》。我对他的敬业和勤奋很高兴，同时也认为这是一件很有文化意义的事情。自1240年蒙古历史上第一部伟大的史学著作、文学著作《蒙古秘史》问世以来，有关成吉思汗的传记、评说、小说以及影视作品林林总总，数以万千计。这些作品对弘扬成吉思汗精神、阐释成吉思汗思想、锻造成吉思汗文化以及歌颂成吉思汗的历史功绩都有不可替代的推动作用。

而在出版成吉思汗画集方面，自忽必烈执政时期创作第一幅成吉思汗画像以来，不同时期、不同国度、不同风格的画家创作的成吉思汗画像也数以万千计。但迄今还没有一部全面反映成吉思汗领袖风采、精神世界和生活情趣的画集，这无疑是历史和文化的缺憾。

据我所知，编辑出版一部《成吉思汗中外画集》，目前在世界文化史上还是首次，鹤龄之举无疑是填补历史文化空白之举，也是他积极参与内蒙古文化大区建设的重要表现，对这项富有创意的工作应当给予关怀、鼓励和支持。自治区党委宣传部资助的启动资金，为鹤龄完成这项艰巨而光荣的使命提供了坚实的基础，也是《成吉思汗中外画集》能够出版的物质保证。

在短短的一年时间内，鹤龄已经完成全部的前期准备工作，《成吉思汗中外画集》即将付梓，并将在自治区成立六十周年大庆期间正式出版，这的确是一件令人高兴的事情，所以欣然应允鹤龄请我作序的愿望。

编辑《成吉思汗中外画集》是一项浩繁的工程，非一人所能为。鹤龄善于调动一切积极因素，团结美术界、出版界、翻译界、新闻界有共同志向和报负的师长、朋友、同行一道完成这项开创性的事业。全国人大常委会原副委员长布赫亲笔为《成吉思汗中外画集》题写书名；世界上第一个绘画《蒙古秘史》人物的著名蒙古族画家思沁在提供自己优秀画作的同时，还积极邀请蒙古国的同行参与，蒙古国美术家协会副主席策格米德先生专程从乌兰巴托送来二十多幅蒙古国画家的作品；巴拉吉尼玛、张继霞夫妇把在世界各地收集到的几百幅成吉思汗画像拿出来供鹤龄遴选；第一位为成吉思汗陵创作壁画的画家、年届七旬的李德功先生不计报酬、夜以继日地精心创作出一批成吉思汗数码画像。从各级领导和中外艺术家的肯定和认同中就能看出鹤龄的人格魅力和组织能力。

祝贺第一部《成吉思汗中外画集》出版，感谢鹤龄为此所付出的劳动和所做出的努力。

二〇〇七年五月

Chairman, Inner Mongolia Committee, Chinese People's Political Consultative Conference CHEN Guanglin

At the end of the Spring of 2006, when Mr Aldartu (CHEN Heling), member of Chinese Writers' Association, Chinese Photographers' Association and director of Inner Mongolia Agency of China Ethnic News, came to my office and reported to me his work, he also put forward his idea of compiling *A Collection of Paintings of Chinggis Khaan from China and Abroad*. Upon this, I was so pleased with his industriousness and devotedness, and this is no doubt a culturally significant publication. I know for sure that tons of biographies, commentaries, novels and video productions have come into being since *the Secret History of the Mongols* was written in 1240, the first great work of both history and literature in the history of the Mongols. These creations have done a great job in guiding people to carry forward the spiritual ideals of Chinggis Khaan, to elucidate the thoughts of Chinggis Khaan, to forge the culture of Chinggis Khaan and to say praise to the great achievements of Chinggis Khaan.

Since the reign of Khublai Khan when the first portrait of Chinggis Khaan was created, tens of thousand of various portraits and paintings of different times, origins and styles have been found catching the eye of the whole world. However, it is quite a cultural pity, of both world and history, that there has never been any collection of those portraits or paintings reflecting the charisma, mental world and the interesting life of Chinggis Khaan.

As far as I know, Mr Aldartu commits himself to compiling *A Collection of Paintings of Chinggis Khaan from China and Abroad* and this is, undoubtedly, not only an act of filling gaps in the world Cultural history, but also an important and active devotion to the campaign of building Inner Mongolia Autonomous Region into a great region of culture, which deserves being given concerns and back-ups. The initial fund, appropriated by the Department of Publicizing, Inner Mongolia Branch, CPC Central Committee, has paved a way for Mr Aldertu to complete this difficult but honored task, and has assuredly guaranteed the publication of *A Collection of Paintings of Chinggis Khaan from China and Abroad*.

It is really a piece of exciting news that Mr Aldartu has, in merely one year, completed his previous work and is planning to get it published during the 60th anniversary of the founding of Inner Mongolia Autonomous Region. So it is my pleasure to write something for him before the publication, which is also a back-up to him.

The compilation of this kind of collection is a hard project, which cannot be well finished without the help of others. Mr Aldartu has been so kind as to have held together many friends from such walks as arts, publication, translation and press who share the common interest to conduct this unprecedented cause. To name but a few, Mr Buhe, former vice chairman of the standing committee of the National People's Congress, who kindly gave his autograph of the title of this collection. Mr Siqin, the first famous painter who has ever painted the figures according to *the Secret History of the Mongols*, has provided his own paintings, and at the same time, invited some other peers to take an active part in this work, for instance, Mr Tsegmid, vice chairman of Mongolia Artists Association, has, on a special trip, brought tens of productions made by painters from Ulaanbaator, Mongolia; Mr Baljinima and his wife (ZHANG Jixia) brought hundreds of portraits they had collected from all over the world to be selected by Mr Aldartu; Mr LI Degong, the well-known 70-year-old painter, who created the wall paintings for *Chinggis Khaan's Mausoleum in Ordos*, has, night and day, completed a series of digital portraits of Chinggis Khaan regardless of any recompense. From all these recognitions, we can judge Mr Aldartu for his good personality and capacity.

Congratulations on the publication of *A Collection of Paintings of Chinggis Khaan from China and Abroad*, the first one of its kind. My thanks go to Mr Aldartu for his efforts and devotions.

May, 2007

2006 оны хаврын сүүлчээр Дундад улсын зохиолчдын нийгэмлэгийн гишүүн, Дундад улсын гэрэл зурагчидын нийгэмлэгийн гишүүн " Дундад улсын үндэстний сонин"- ы ӨМ-д суугаа сурвалжлагчидын өртөөний дарга Алдарт (Цэн Хэ Лин) нөхөр миний албан гэрт ирж ажлын хариу мэдүүлэлт хийхдээ" Чингис хааны дундад гадаад дахь хөрөг зургийн эмхтгэл"- ийг найруулах гэж байгаа тухай маш урамтай ярьж байлаа. тухайн үед би түүний ажлын овор хийгээд хөөцөлдөлд нь баярлаж энэ бол соёлын утга агуулгаар гүнзгий ажиллагаа гэж бодлоо.1240 онд монголын түүхэн дэхь хамгийн анхны түүхэн судалгааны бүтээл, уран зохиолын аугаа бүтээл " Монголын нууц товчоо " бичигдсэнээс хойш Чингис хааны тухай түүх тэмдэглэл, шүүмж өгүүлэл, роман тууж, кино жүжиг тун арвин туурвин зохиогдож түмээр тоологдох хэмжээнд хүрчээ. Эдгээр бүтээл нь Чингис хааны зориг санааг магтан дуулсан, Чингис хааны үзэл бодлогыг задлан тайлбарласан, Чингис хаан соёлыг ухуулах жич Чингис хааны түүхэн гавьяа зүтгэлийг магтан дуулахад орлошгүй их түлхэц хүчнийг үзүүлжээ.

Чингис хааны хөрөг зургийг эмхтгэн түүвэрлэх талаар Хубилай хааны үед анхдагч Чингисийн хөргийг бүтээснээс хойш адил бус цаг эрин, адил бус улс гүрэнд адил бусын онцлог намба бүхий уран зураачидын бүтээл түм мянгаар тоологдож бий. Хэдий тийм ч Чингис хааны удирдагчын сүр намба, зориг санаа ба дотоод сэтгэлгээ, амьдралынх нь дур бахыг илтгэсэн зургийн эмхтгэл эдүгээ болтол хараахан хэвлэгдээгүй байсаар. Энэ нь түүх ба соёлын" хоосон хуудас" юм.

Миний мэдэхээр энэхүү " Чингис хааны дундад гадаад дахь хөрөг зургийн эмхтгэл"- ийг найруулан хэвлүүлж байгаа нь дэлхийн соёлын түүхэнд анхдугаар удаа болох юм. Алдарт нөхрийн энэхүү ажиллагаа нь түүх соёлын хоосон хуудсыг нөхөх нь яриангүй. Энэ нь түүний ӨМ- ыг үндэстний соёлын том орон болгон бүтээн байгуулахад үзүүлсэн чармайлгынх нь илрэл мөн. Энэхүү утга агуулгаар гүнзгий ажиллагд халамжлал, зоригжуулал, дэмжлэг үзүүлбэл зохино. Өөртөө засах орны намын хорооны ухуулах хэлтсээс олгосон бэл мөнгө нь Алдарт нөхрийн энэхүү хүчир бэрхшээлтэй, яруу алдартай ажлыг биелүүлэхэд нь суурь тавьж өгчээ. бас ч "Чингис хааны дундад гадаад дахь хөрөг зургийн эмхтгэл"- ийг хэвлүүлэхэд бодисын баталгаа болсон байна.

Охорхон нэг жилийн хугацаанд Алдарт нэгэнтээ бий бүхий бэлтгэл ажлаа хийж дуусган энэхүү эмхтгэл хэвлэгдэхэд бэлэн болж ӨМӨЗО байгуулагдсан 60 жилийн ойн баярт дэвшүүлэх болсон нь баярлууштай явдал тул Алдарт нөхрийн хүслээр оршил бичиж байгаа нь энэ билээ.

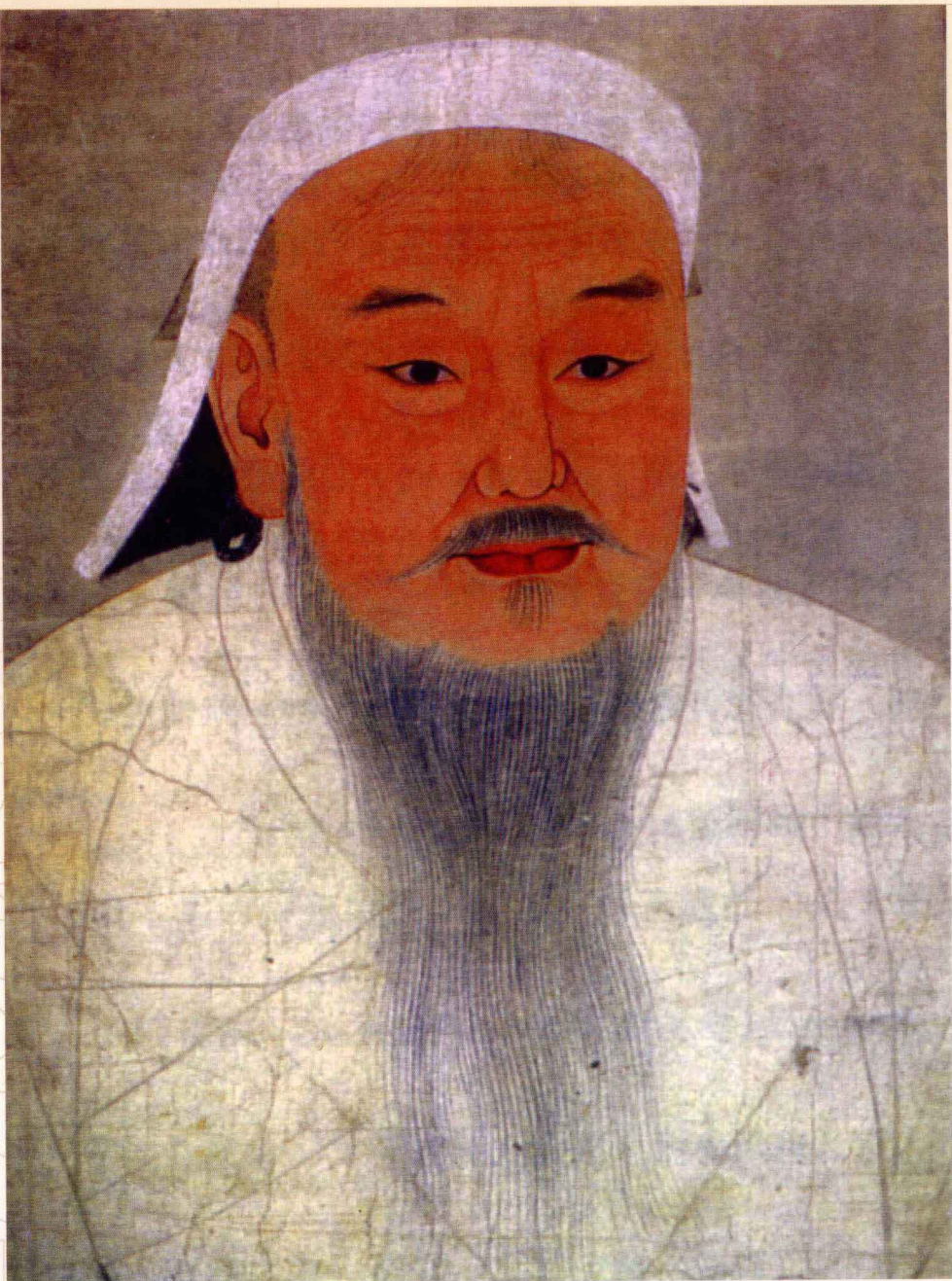
"Чингис хааны дундад гадаад дахь хөрөг зургийн эмхтгэл"- ийг найруулах бол тун хүчир бэрхшээлтэй ажил байж ганц хүн гүйцэтгэхийн аргагүй юм. Алдарт нөхөр аливаа идэвхитэй нөхцөлийг ашиглан байж уран зургийнхан хэвлэлийнхэн орчуулгынхан зууч мэдээнийхэнтэй хамтран энэхүү нээлттэй ажлыг гүйцэтгэсэн байна. Бүх улсын Ардын төлөөлөгчдийн их хурлын байнгын хорооны дэд дарга байсан Бөхөө гуай энэхүү эмхтгэлийн нэрийг бичин өгч дэлхий дээр анхдагч" Монголын нууц товчоо" дахь хүмүүсийг зураглсан алдарт зураачин Цэцэн өөрийн шилдэг бүтээлээ хүргэв. Чингисийн онгоны хамгийн анхны ханан зургийг зурсан уран зураач 70гарсан буурал Ли Дэ Гүн авгай ямарч ашиг харамжгүйгээр өдөржин шөнөжин яаран байж дигит мэргэжлээр Чингисийн олон арван хөргийг урлаж өглөө. МУ - ын УЗ- ын нийгэмлэгийн дэд дарга П. Цэгмид авгай УБ- аас тусгайлан Монголын зураачдын хорин хэдэн уран бүтээлыг хүргэж өгчээ. Балжиням. Зан Жий Шиа эр эм хоёулоо дэлхийн эл газраас цуглуулж олсон Чингис хааны хэдэн зуун хөрөг зургаа авчран сонгуулав. Эл шатны удирдлага жич Дундад гадаадын урлагчидын таашаан болгоож байгаа нь Алдартын зориг санаа жич зохион байгуулах чадварыг хүлээн зөвшөөрч байгаа учир билээ.

Анхдагч" Чингис хааны дундад гадаад дахь хөрөг зургийн эмхтгэл" хэвлэгдэх болсонд баяр хүргэж байна. Мөн ч Алдарт нөхрийн энэхүү ажилд зарцуулсан хөдөлмөр чармайлгад баярлаж байна.

2007.05

2007 оны 5 сар

Оршил

□ 元代／成吉思汗
(现藏于北京故宫博物馆)

- Yuan/Chinggis Khaan
- Юань Улс/Чингис хаан
(Бээжинийн Хааны ордны мүүзйд)
- 成吉思汗 / 成吉思汗 (成吉思汗 / 成吉思汗)

□ 明代成吉思汗
(现藏于台北故宫博物院)

□ Ming/Chinggis Khaan

□ Мин улс / Чингис хаан
(Тай бэй ийн хааны ордны мүүзд)

□ 明 / Чингис хаан (Тай бэй ийн хааны ордны мүүзд)

□ 成吉思汗

(蒙古国 德·额尔登毕力格)

□ Chinggis Khaan
(Mongolia D. Erdembilig)

□ Чингис хаан
(Монгол Улсын Д. Эрдэнбилэг)

□ Чингис хаан (Монгол Улсын Д. Эрдэнбилэг)

成吉思汗

中外画集
Chinggis Khaan from Both China and Abroad

□ 成吉思汗供像

(蒙古国 格·普日布巴图)

□ Portrait of Great Chinggis Khaan
(Mongolia G. Purevbat)

□ Чингис хааны шүтээн хөрөг
(Монгол улсын г. Пүрэвбат)

□ Чингис хааны шүтээн хөрөг (Монгол улсын г. Пүрэвбат)

成吉思汗石雕
(成吉思汗陵)

- Stone statue of the Chinggis Khaan
- Чингис хааны чулуун хөрөг
(Чингис хааны онголд)
- چىنقىس خاننىڭ تاش ھۆرەگى
(چىنقىس خاننىڭ ئونگولدى)

成吉思汗 中外画集

Chinggis Khaan from Both China and Abroad

成吉思汗

(蒙古国 雅·阿勒坦苏和)

Chinggis Khaan
(Mongolia Ya·Altansukh)

Чингис хаан
(Монгол улсын Я·Алтансүх)

ᠳᠠᠳᠤᠯᠠ ᠬᠠᠭᠤᠨ (ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠠᠨ ᠠᠯᠲᠠᠨᠰᠦᠬᠡ)

□ Great Khan
(Mongolia B. Bayasgalan)

□ Их хаан
(Монгол улсын Б. Баясгалан)

□ 大ハーン (モンゴル帝国の第1代)

□ 大汗

(蒙古国 波・白雅斯古朗)

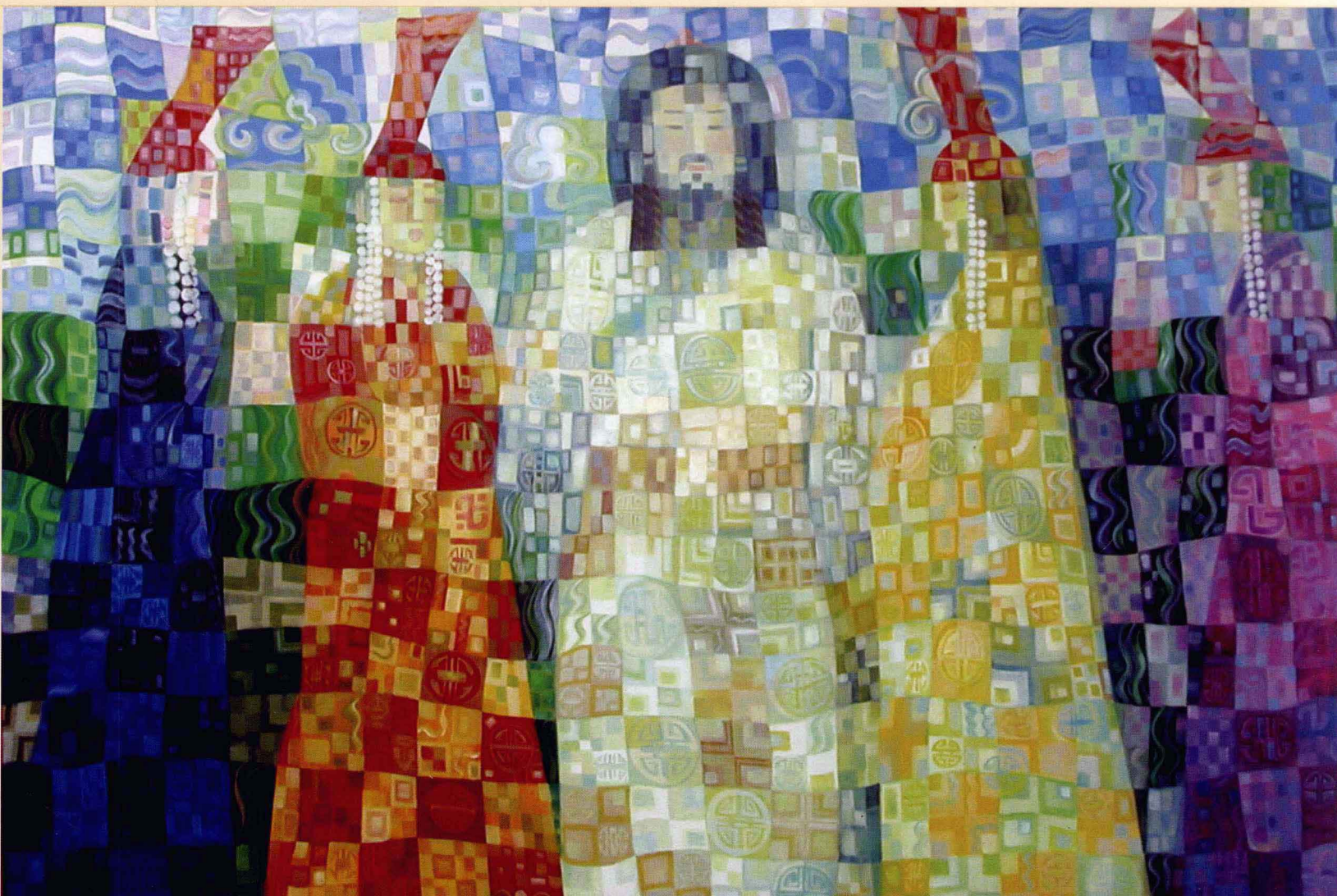
成吉思汗 中外画集

Chinggis Khaan from Both China and Abroad

- Chinggis Khaan
Provides the writing by Baljiniam
- Чингис хаан
(Балжинням хангаар)
- 成吉思汗 (Өлзийтэй хамт)

□ 成吉思汗
(巴拉吉尼玛供稿)

□ Four Queens of the Great Khan
(Mongolia B. Nasantsengel)

□ Чингис хаан хатагтайгаа
(Монгол улсын Б. Насантэнгэл)

□ 成吉思汗与后妃 (蒙古国波·那顺图曾格勒)

□ 成吉思汗与后妃

(蒙古国 波·那顺图曾格勒)

成吉思汗

中外画集

Chinggis Khaan from Both China and Abroad

□ 上帝之鞭（天鞭）
（蒙古国 策·奥勒扎巴特尔）

□ Whip of the Sky
(Mongolia TS. Olzbaatar)

□ Тэнгэрийн ташуур
(Монгол улсын Ц. Олзбаатар)

□ 上帝之鞭（天鞭）
(策·奥勒扎巴特尔)

成吉思汗
(中国思沁)

Chinggis Khaan
(China Sqin)

Чингис хаан
(Хятад улсын Цэцэн)

چنگیز خان (خاتاد اولسون)

成吉思汗 中外画集

Chinggis Khaan from Both China and Abroad